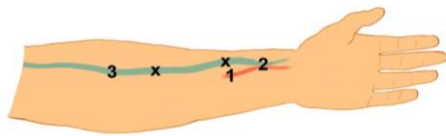

Shunt voor hemodialyse

In overleg met uw nefroloog heeft u gekozen voor hemodialyse. Voor de hemodialyse is het nodig dat u een shunt krijgt. Informatie over de onderzoeken, de operatie en over de verzorging van de shunt vindt u in deze folder.

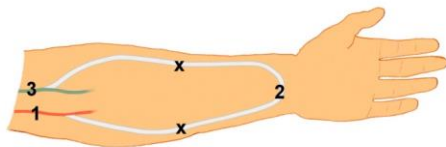
Wat is een shunt?

Een shunt is een verbinding tussen 2 bloedvaten. Een slagader wordt verbonden met een ader (zie figuur 1). De shunt komt meestal in de arm. Door deze verbinding stroomt het bloed van de slagader direct in de ader, waar vervolgens een hogere druk ontstaat en het bloed sneller gaat stromen. De ader wordt daardoor groter en krijgt een stevigere wand. Soms zijn uw eigen bloedvaten niet geschikt om een shunt aan te leggen, in dat geval kan er gekozen worden voor een kunststof bloedvat (zie figuur 2). Ook deze verbindt de slagader en de ader.

Figuur 1 Voorbeeld van een shunt die gemaakt is van eigen bloedvaten

1. slagader
 2. verbinding tussen slagader en ader (= shunt)
 3. vergrote ader met dikkere wand
- x hier kan de shunt aangeprikt worden

Figuur 2 Voorbeeld van een shunt die gemaakt is met een kunststof bloedvat

1. slagader
 2. kunststof bloedvat (= shunt)
 3. ader
- x hier kan de shunt aangeprikt worden

Waarom is een shunt nodig?

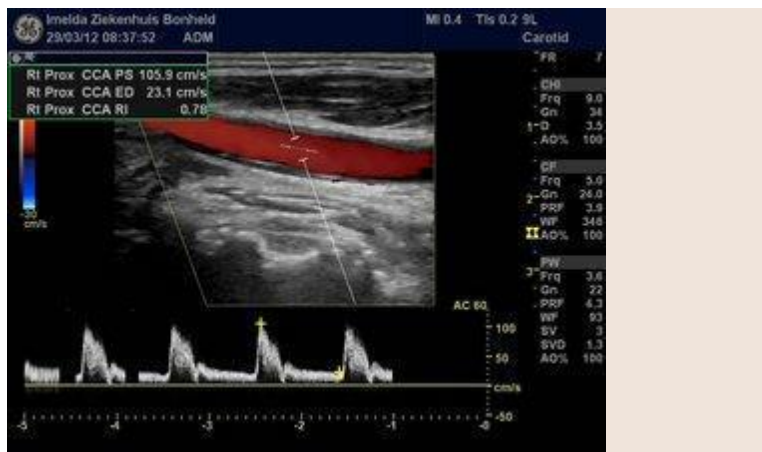
Tijdens een dialyse wordt uw bloed schoon gemaakt. Voor de dialyse prikt de dialyseverpleegkundige meestal met 2 naalden in de shunt. Dit wordt *aanprikken* genoemd. Een gewone ader kan daar niet voor gebruikt worden. Daar stroomt te weinig bloed door en deze is niet stevig genoeg om telkens te worden aangeprikt.

Vorbereiding voor de operatie

Om te bepalen welke shunt het beste bij u past, is onderzoek nodig. Ook stellen wij vragen over uw ziektegeschiedenis.

Onderzoek van de bloedvaten (duplexonderzoek)

Duplex betekent letterlijk dubbel. Bij het Duplexonderzoek gaat het om het in beeld brengen van de bloedvaten, gecombineerd met een meting van de stroomsnelheid van het bloed. Dit onderzoek doet geen pijn, u krijgt alleen wat gel op uw arm. Met het echoapparaat schuiven we over uw arm (zie figuur 4) om de plaats en de grootte van de bloedvaten in kaart te brengen. Zo kan bepaald worden wat de beste plek voor de shunt is.

Figuur 3 Voorbeeld van een bloedvat, zoals die zichtbaar is op een echoapparaat.

Figuur 4 Voorbeeld van een echo-onderzoek in uitvoering.

Anesthesie

U krijgt een afspraak met de anesthesioloog. In overleg met u bepaalt de anesthesioloog welke verdoving u krijgt. Ook controleert hij of uw conditie goed genoeg is om geopereerd te kunnen worden. Mogelijk zijn daarvoor nog enkele extra onderzoeken nodig.

Vaatchirurg

U krijgt een afspraak met de vaatchirurg. U kunt de chirurg vragen stellen over de operatie.

Zodra bekend is in welke arm wat voor shunt u krijgt, moet u voorzichtig zijn met de bloedvaten in de betreffende arm. Dit betekent dat u aan deze arm:

- geen bloed of infuus laat prikken
- geen bloeddruk laat meten
- geen knellende kleding of sieraden draagt

Medicijnen

Bespreek tijdens uw bezoek aan uw nefroloog of u uw medicijnen op de dag van de operatie mag blijven gebruiken. Gebruikt u 'bloedverdunners'? Meestal moet u hier dan tijdelijk mee stoppen.

Stop nooit op eigen initiatief met uw medicijnen, maar bespreek dit altijd met uw arts!

De operatie

- De operatie duurt ongeveer één uur.
- Door de verdoving is de operatie niet pijnlijk.
- Na de operatie komt de vaatchirurg en/of een dialyseverpleegkundige de aangelegde shunt controleren. U krijgt dan te horen hoe u dat thuis ook zelf kunt doen.
- Aan het einde van de dag mag u weer naar huis. Soms is het nodig om een nacht in het ziekenhuis te verblijven.

Complicaties

Geen enkele operatie is zonder risico's. Zo is er ook bij deze operatie een kleine kans op een ontsteking of een nabloeding.

Naar huis

- Als u naar huis gaat mag u zelf geen vervoermiddel besturen en niet alleen naar huis gaan met het openbaar vervoer of taxi. Zorg dus dat iemand u met de auto of een taxi naar uw verblijfadres terugbrengt.
- Pijn kunt u voorkomen door pijnstillers in te nemen zoals de arts voorschrijft.
- Het is mogelijk dat de wond na de operatie nog een beetje bloedt.
- De arm kan na de operatie dikker zijn door vochtophoping. Dan is het nuttig om de arm wat hoger te leggen. Bijvoorbeeld door er een kussen onder te leggen.
- U kunt een bloeditstorting (blauwe plek) hebben. Een bloeditstorting verdwijnt na enkele weken.

- 48 uur na de operatie mag u de pleister verwijderen en kunt u weer douchen.
- We gebruiken meestal oplosbare hechtingen. Deze hoeven niet meer verwijderd te worden.

Controle-afspraak

- Een week na de operatie komt u op controle bij de nefroloog en/of een dialyseverpleegkundige. Als er niet-oplosbare hechtingen zijn gebruikt, dan worden die dan verwijderd.
- Een maand na de operatie heeft u een afspraak met de nefroloog en/of een dialyseverpleegkundige. Via een echo-onderzoek kunnen we beoordelen of de shunt al gebruikt kan worden.

Hoe controleert u uw shunt?

De shunt moet u iedere dag controleren zodat het een routinehandeling voor u wordt.

U controleert de shunt door uw vingers op de shunt te leggen en te voelen naar de 'thrill'. Dit is de snelheid van het bloed die u onder uw vingers voelt. Het voelt als een trilling. Als het niet lukt om uw shunt te voelen, krijgt u mogelijk een stethoscoop mee naar huis om op deze manier het geluid van uw shunt te controleren.

Wanneer direct contact opnemen?

Als u uw shunt niet meer voelt of hoort, neemt u direct contact op met de Dialyseafdeling, ook in het weekend.

Andere complicaties die kunnen ontstaan zijn:

- Toenemende roodheid en warmte
- Toenemende zwelling (de shunt wordt dik).
- Gevoelloze, koude en/of blauwe vingers en witte hand.
- Wondje of andere onregelmatigheid van de huid op of bij de shunt.

Wacht niet te lang. Door tijdig melden kan de shunt vaak behouden blijven.

Adviezen om de shunt langer te behouden

U kunt de arm met de shunt gewoon gebruiken. Let wel op het volgende:

- Laat geen bloed prikken of infuus aanleggen in de shunt-arm.
- Laat geen bloeddruk meten aan de shunt-arm.
- Draag geen knellende kleding armbanden of horloges aan de shunt-arm.
- Vermijd het tillen van zware dingen met de shunt-arm (zoals een volle boodschappentas).
- Ga bij het slapen niet op de shunt liggen
- Probeer verwondingen aan de arm te vermijden. Niet aan korstjes op de arm krabben
- Vermijd extreme warmte of kou.
- Doet u aan sport? Overleg dan met de arts welke sport u met de shunt-arm kunt beoefenen

Wanneer kan de shunt gebruikt worden?

De nefroloog bepaalt wanneer het nodig is om te starten met de dialyse. Dit hangt af van hoe goed uw eigen nieren nog werken.

- 6 tot 12 weken na de operatie kan een shunt van eigen bloedvaten gebruikt worden. Om de ontwikkeling van een shunt van eigen bloedvaten te stimuleren kan de dialyseverpleegkundige u één week na de operatie een knijpballetje meegeven waar u dan een paar keer per dag mee oefent.
- Een kunststof-shunt kan na ongeveer 24 uur of na 2 weken aangeprikt worden.
- Voor het aanprikken kunt u thuis een half uur voor elke dialyse de arm insmeren met een verdovende crème. U krijgt hiervoor een recept van de nefroloog.
- Soms werkt een shunt niet goed. Als dat het geval is, kijken we met een Duplexonderzoek wat de oorzaak kan zijn. Afhankelijk van de oorzaak kan dit verholpen worden tijdens een ander onderzoek (angiografie) of wordt u opnieuw geopereerd.

Vragen?

U kunt ons gewoon bellen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op of kijk op www.olvg.nl Heeft u vragen over de vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/zorgnota

Contact

Dialyse-afdeling locatie West

T 020 510 83 90 via secretariaat (ma t/m vrij van 7.30 – 16.00 uur)
T 020 510 89 11 via telefooncentrale (buiten kantoortijden)
E dialyse.secretariaat@olvg.nl

Dialyse-afdeling locatie Oost

T 020 599 24 87 via secretariaat (ma t/m vrij van 7.30 – 16.00 uur)
T 020 599 91 11 via telefooncentrale (buiten kantoortijden)
E dialyse.secretariaat@olvg.nl

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden

Klacht of opmerking: www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 10 april 2019, foldernr.2900